

NADALJEVANJE DISKUSIJE NA 11. KONGRESU KPI

Ingrao je v glavnem razpršil vzroke sporov in nasprotij v vodstvu KPI

Vendar pa je razlika med njim in Amendolo, ki se je omejil na kratkoročni načrt za pobijanje brezposelnosti, medtem ko se Ingraoove smernice tičejo daljše perspektive

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 27. — Kot smo predvidevali v našem predvčeršnjem poročilu, so se stališča na 11. kongresu KPI precej razdelila. Če se je v prvem trenutku udeležilo misliti, da obstajajo dve ali celo tri precej različna gledanja na dogodek v vsedržavnem in svetovnem merilu, so se ti dvomi včeraj popolnoma razblinili. Član tiskovne komisije in predstojnik parlamentarne skupine poslanec Pietro Ingrao je te dvome v svojem včeršnjem govoru skoraj popolnoma pregnal.

Začrtal je v svojem sicer umirjenem govoru izredno važne politične smernice, ki bi jih morali italijanski komunisti izvajati v bližnji bodočnosti. Predvsem pa je treba poudariti, da je odločno zanikal, da obstajajo huda nasprotja med vodilnimi člani KPI kot zatirje buržoazni tisk. Ne vemo če ta njegova trditve odgovarja sto odstotno dejanskemu stanju, res pa je, da je v teh dneh prišlo do odločne konvergenče stališč različnih političnih voditeljev stranke. Baje je ta ali oni nehal zastopati določena stališča, kakor je kak drug voditelj umaknil svoje več ali manj skrajne teze.

Prvo pobudo za ta razširitev proces je dal že včeraj Giorgio Amendola, ki je znan kot eden izmed pobornikov novega kurza v politiki KP Italije. Priznal je, da je zgrešil, ko je hotel uveljaviti svoje teze glede enotne delavske stranke. Danes je Ingrao vzel na znanje njegovo samokritično orisalo pot, ki bi jo bilo treba prehoditi, da bi prišlo do združenja vseh delavskih in socialističnih strank.

Danes v levičarskih in socialističnih krogih v Rimu ocenjujejo In-

grao poudarja, da je vsaka taka zamisel jalova, če je temu tako, potem se še enkrat pojavlja vprašanje, če je levi center že preživel. V bistvu je Ingrao tesno povezal vsakdanjo prakso socialističnih in naprednih sil z daljšimi perspektivami. V nadaljevanju svojega govora je Ingrao obravnaval še številna druga vprašanja, ki pa v bistvu spadajo v okvir splošnih političnih smernic, ki jih je začrtal že od začetka.

Danes so govorili tudi številni drugi delegati in predstavniki različnih komunističnih strank iz različnih držav: Argentine, Avstralije, Belgije in Kanade. Posebej je treba omeniti pozdrav predstavnika avstrijske KP, ki je obsodil teroristično delovanje svojih rojakov na Južnem Tirolskem. Avstrijski predstavnik je še posebej poudaril zaskrbljenost avstrijskih komunistov glede premika na desno avstrijske ljudske stranke Volkspartei. Prispevali so še, da so zato avstrijski komunisti sklenili, da bodo glasovali za socialiste povsod, razen v enem kraju.

VL. K.

Amendola

Ingrao

Dvig produktivnosti mora biti hitrejši od dviga cen

Terjatve SFRI v inozemstvu znašajo 272 milijonov dolarjev

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 27. — Zvezni tajnik za finance Kiro Gligorov je nočujoč na jugoslovanski televiziji nadaljeval pretekli četrti začetke razgovorov o izvajanju gospodarske reforme. V razgovorih, ki so se nanašali predvsem na vprašanje stabilnosti dinarja, na gibanje cen in na devizni sistem, je Kiro Gligorov poudaril odločnost, da se vrednost dinarja zadrži na nedanem tečaju dolarja, da se zagotovi hitrejša rast produktivnosti dela, in se je zavzemal za trdno valuto v dinamičnem gospodarstvu. Kajen je namreč, da je bilo treba stalno napredovati. Gligorov je poudaril, da je ta politika potrebna tudi v stališču jugoslovanskega gospodarskega sistema, predvsem delavskega samoupravljanja in načrtne tržne gospodarstva. Trden dinar pa je samo sim- bol celotne gospodarske politike, katere uspeh je odvisen od vseh dejavnikov, predvsem od uspeha dela neposrednih proizvajalcev.

Eden od smotrov gospodarske reforme je svobodno določanje cen in svobodno določanje cen. Toda samo v skladu z večanjem produktivnosti dela. Predvsem je važno, da produktivnost raste hitreje od povečanja cen. Če pa so cene na domačem trgu prilagojene reformi, kolikor je to bilo mogoče, cenam na svetovnem trgu, se trenutno ne more dopustiti povečanje cen, sicer bi ogrozili pogoje za trajno stabilizacijo. Do svobodnejšega formiranja cen bo prišlo šele, ko bodo povečane materialne rezerve ter bodo administrativne intervencije zamenjane z gospodarskimi in ko bo mogoče urediti uvoz blaga.

Glede deviznega sistema je Kiro Gligorov poudaril najnost, da se denarji ne razmenjujejo, ostane trajno merilo za odnose z inozemstvom. Da bi bil odnos dinarja do drugih valut kolikor mogoče normalen, je potrebno graditi svobodni devizni sistem in vplivati na stabilizacijo cen na domačem trgu. V ta namen se predvideva, da letošnja svobodnejša razpoložljivost v devizami, povečanje uvoza blaga za široko uporabo, v nadalje-

njem razvoju deviznega sistema pa svobodnejši uvoz surovin in postopna liberalizacija uvoza o preme. Tempo tega razvoja pa je odvisen seveda od plačilne bilance, katere nadaljnje izboljšanje bo pripeljalo tudi do povečanja pravice delavcev, da za dinarje kupujejo tujo valuto pri potovništvu in inozemstvu.

B. B.

PRIPRAVE ZA ZAOSTRITEV VOJNE V VIETNAMU

Organiziran odpor v kongresu proti obnovitvi bombardiranja

Posvetovanje z angleškim zunanjim ministrom Stewartom Johnsonovo gospodarsko poročilo kongresu

WASHINGTON, 27. — Med ameriškim voditelji in parlamentarji se precej ne soglasja glede morebitne obnove bombardiranja Severnega Vietnama. Danes se je zvedelo, da skuša skupina šestih demokratičnih senatorjev organizirati v obeh strankah odkrito opozicijsko gibanje proti nameram vlade, da obnovi bombardiranje.

Ta skupina je sinoči obiskala senatorja Fulbrighta, ki je še večkrat zagovarjal podaljšanje letalskega premirja. Senatorji so izjavili, da na predsednika Johnsona vplivajo svetovalci, ki so se pokazali za porazno v primerjavi z njegovimi nameni v preteklosti, in ki lahko povzročijo polom. Senatorji so še zlasti pripravljali izjavo, o krog katere naj bi zbrali čim več parlamentarcev.

Fo doseženi očitavši se 33 senatorjev brez pridržkov upira obnovi bombardiranja, ali pa so mnenja, da ameriška vlada ni še prepričljivo dokazala nujnosti te odločitve.

Toda tudi v krogih same Johnsonove uprave ni soglasja. Baje se ameriški predstavnik v OZN Goldberg in državni podtajnik George Ball zavzemata za podaljšanje premirja. McNamara in Johnsonov svetovalec Bundy pa baje zavzemata srednjo pot med tistimi, ki zahtevajo obnove bombardiranja, in tistimi, ki ji nasprotujejo.

Za obnove bombardiranja se je odločno izrekel bivši ameriški poslanik v Sajgonu in Johnsonov svetovalec general Taylor, ki je izjavil, da je bilo premirje upravičeno eklatantno vojaški škodi, toda sedaj je ta prekinitev že dovolj pokazala našim prijateljem in sovražnikom iskrenost naših mirovnih namenov.

O tem se bodo ameriški voditelji

Proizvodnja za Vietnam predstavljala majhno 1,5 odstotka bruto narodnega dohodka in blaginja ZDA ni odvisna od njihovih vojaških naporov.

2. Davčna in valutna politika: Davčni ukrepi, ki se pripravljajo za letošnje, težijo po polni zaposlitvi brez inflacije. Toda, če ne bo povprečnega ostalo v mejah proizvodne zmogljivosti ali če se bodo potrebe obrambe povečale, se vlada ne bo obotavljala in bo zahtevala nove davčne omejitve na privatno povpraševanje.

3. Ustajenost stroškov in mezd: To zahteva ne samo zdravo davčno in denarno politiko, temveč tudi čut odgovornosti delavcev in delodajalcev do javne koristi.

4. Plačilna bilanca: ZDA so odločno napredovale k obnovitvi ravnateljstva v letu 1965, toda ne morejo si dovoliti politika. Smoter za leto 1966 je ravnotežje, in to pomeni, da morajo podjetja spoštovati program o prostovoljni omejitvi izdatkov v tujini.

5. Mednarodna trgovina: ZDA bodo storile vse mogoče, da »zopet spravijo na tirs pogajanja v okviru Kennedyjeve runde.

6. Mednarodna denarna reforma: Predsednik Johnson izjavlja, da so ZDA naklonjene ustanovitvi novih virov likvidnosti.

Na koncu pravi predsednik, da je najprej gospodarski problem za letošnje morda ustalejen, če in med. Poudaril je, da vlada glede prihodnjih vojaških izdatkov velika negotovost, toda naj se zgodi karkoli, bodo ti izdatki manjši v odnosu do gospodarskega razvoja. Vendar pa je zaradi potreb v Vietnamu potrebno ohraniti ustajenost cen.

1. Vietnam: Gospodarsko breme v zvezi z Vietnamom ne prinaša neznošnih bremen za bogastvo ZDA, vendar pa ustvarja težave v zvezi z uravnoteženo blaginjo.

VEDNO BOLJ ZAPLETEN POLOŽAJ V ZVEZI S KRIZO VLADE

PSI in PSDI sta na skupnem sestanku ugotovili »popolno enotnost pogledov«

Izvršni odbor KD je zasedal od 10.30 do 22 in se bo danes sestel že tretjič - Socialisti v CGIL o sindikalni enotnosti - Pred še ostrejšo stavko v elektriških podjetjih - Prekinjena stavka zdravnikov bolnišnic

RIM, 27. — Danes sta se sestali delegaciji PSI in PSDI, ki sta ju obe stranki zadolžili, da sledita razvoju vladne krize. Sestanek je bil popoldne na Montecitorioju v prostorih socialdemokratske skupine in so se ga udeležili za PSI Nenni, De Martino, Brodolini, Ferri in Tolioy, za PSDI pa Tanassi, Cariglia, Bertinelli in Viglianesi.

Zasedanje izvršnega odbora KD pa se je zjutraj začelo s sejo izvršnega odbora KD. Podoben odbor je dal tudi socialdemokrati Bertinelli na vprašanje, če se bo do kmalu ponovno sestala, ko je ugotovil, da takoj rezultate demokristjanskega zasedanja, ki jih bo sta preučili vodstvi obeh strank. Skupni sestanek najbližnjih predstavnikov PSDI in PSI predstavlja nekaj novega in nedvomno močan pritisk na KD.

Danes je posejelo v razpravo nič manj kot 16 govornikov in med njimi Colombo, Taviani in Pastore. Niso pa se posejeli v debato med vodilnimi predstavniki Zaganini, Gui, Gava in drugi. Ni posejemo gotovo, če bo spregovoril Fanfani, saj je včeraj nekemu novinarju precej reko odgovoril, da mu zdravnik ni predpisal kot za zdravilo za bolno noge, da mora govoriti na seji strankinega vodstva.

Velika večina govornikov na današnjem zasedanju KD je bila zveza za vlado levo centra, ki bi bila odločnejša in učinkovitejša. Taviani je odločno zanikal možnost »enobavne vlade«. Socialistično združenje je pozitivno za uveljavitev demokristjanskega načrta, če bo KD ne sme dovoliti, da bi jo postavili v kot kot konservativno stranko. Taviani se je zavzel za ustanovitev dežel, glede notranjih stranknih vprašanj pa je za jasno opredelitev večine in manjšine.

Tudi Pastore je ugotovil, da socialistično združenje, ki se je od KD, da se bolj poudari svojo značajnost ljudske stranke. Dobri del svojih izjavljanih pa je posvetil notranjim vprašanjem stranke, za rešitev katerih ne zadostujejo enotne notranje formule. Socialistično združenje je potrebovalo tudi lista na politična vprašanja, ki mora prevladati vso stranko, katere se mora zavzeti za politiko levo centra.

Za Colombo izvira levi center iz sodelovanja med KD in socialističnimi silami, da se lahko vzpostavi socialistična napredka in utrjuje demokristjanskega življenja, in zaradi česar ima socialistično združenje pozitivne posledice. Polemiziral je o stališču, če se skuša s socialističnim združenjem izigrati KD, kar bi pomenilo prenehanje političnih bojev za oblast in ne ustjevala velikega prispevka ljudskih sil za demokristjansko življenje.

Opolnoči se je prekinila stavka zdravnikov bolnišnic, ki se je pričela v ponedeljek in ki bi morala trajati do sobote. Sklep o prekinitvi stavke je sprejel mednarodni odbor organizacij zdravnikov, ki jih je normal minister za zdravstvo Marinotti. Pri tem so tudi upoštevali sedanjí politični položaj ter dejstvo, da predstavljajo izjave ministra za zdravstvo obvezno vsake vlade levo centra za rešitev vprašanj bolnišnic in še zlasti položaja zdravnikov.

Danes se je v Rimu sestalo petindvajset članov generalnega sveta CGIL, ki so razpravljali o splošnem razporedu prisotnosti socialistov v sindikatu. V poročilu je tajnik CGIL Mosca v uvodu ugotovil, da

Danes nov sestanek v Luksemburgu

LUXEMBURG, 27. — Zunanji ministri šestih držav evropske gospodarske skupnosti se bodo jutri ponovno sestali v Luksemburgu in nadaljevali izredno zasedanje sveta ministrov, ki se je začelo 17. tega meseca. Kakor je znano, je Francija 17. t. m. ponovno sprožila ugovore proti večinskemu glasovanju pri sprejemanju sklepov in proti nekaterim pristojnostim komisije Hallsteina. Postavila je tudi nekatere druge zahteve, do katerih bi morali rešiti nekatera vprašanja. Francija in Belgija sta sporočili kompromisni predlog, kar se tiče glasovanja. Vse pa kaže, da se niso mogli sporazumeti in da bodo potrebna še nadaljnja pogajanja.

Zahodnonemški zunanji minister, ki je govoril danes v Bundestagu, je izjavil, da ne gre za francosko-nemški spor, temveč za zapleteno stanje, v katero so vmešani obširni interesi šestih držav male Evrope. Minister je dejal, da so bili razgovori v Luksemburgu težavni in da so se pogajanja odvijala v napetosti. Minister je nato zagovarjal bonosko tezo o glavnih točkah dnevnega reda, in sicer načelo večinskega glasovanja in pristojnosti komisije Hallsteina. Vendar pa je dejal, da čeprav mora načelo večinskega glasovanja prevladati, je treba tudi upoštevati, da v nekaterih okoliščinah ni moč zahtevati črtovanja enih osebnih življenjskih interesov ene ali druge članice. V takih primerih so potrebni soglasni sklepi. Kar se tiče pristojnosti komisije, je Schröder dejal, da se ta ne sme zmanjšati, ker da je ta organ pravi gonilni motor skupnega tržišča.

V Strassburgu je posvetovalna skupščina evropskega sveta sklenila poslati šestim ministrom rešitve, ki vsebuje poziv, naj premagajo nesoglasja in naj se potrudijo, da napredujejo po poti politične enotnosti zahodne Evrope.

Skupščina je odobrila tudi dokument, ki obseja hujšanje na plemensko, narodnostno ali versko mržnjo. Skupščina poziva vlade držav članic evropskega sveta, naj takoj pripravijo učinkovito zakonodajo v ta namen in naj jo strogo izvajajo.

Sprejeli so tudi resolucijo, ki poziva Združene narode, naj pripravijo posebno konvencijo, ki bi določila, da je določanje talcev zločin proti človeštvu in je kot tak kazniv.

Sovjetski delegat Carapkin je v svojem otvoritvenem govoru ostro kritiziral ZDA in Zahodno Nemčijo. »Izrekli smo grenke besede,« je dejal Carapkin ob zaključku konference, »toda hile so odkrile. Sovjetski delegat je mnenja, da mednarodno ozračje ni ugodno za mednarodne sporazume. Glavni vzrok je ameriški napad na majhno državo, ki želi živeti v miru. Zatem je Carapkin izjavil, da je ameriški napad na Vietnamsko ljudsko republiko sam po sebi nezakonit, saj je Vietnam samostojna država, ki naj zakrije oboroževalno tekmo in povečanje števila vojakov.

Glede jedrskega orožja je Carapkin opozoril na revanistične težnje Zahodne Nemčije, ki izkoriščajo zločin proti človeštvu in je kot tak kazniv.

Zatem je

Po sestanku, ki je trajal dve uri in pol, sta tajnika obeh strank Tanassi in De Martino skupno izjavila: »Pročili smo razvoj političnega položaja in smo ponovno ugotovili popolno soglasnost stališč naših dveh strank.«

De Martino so novinarji vprašali, če bo jutri napovedano sejo vodstva PSI, na kar je odgovoril: »Čakamo, da se zaključijo debata izvršnega odbora KD.« Podoben odgovor je dal tudi socialdemokrat Bertinelli na vprašanje, če se bo do kmalu ponovno sestala, ko je ugotovil, da takoj rezultate demokristjanskega zasedanja, ki jih bo sta preučili vodstvi obeh strank. Skupni sestanek najbližnjih predstavnikov PSDI in PSI predstavlja nekaj novega in nedvomno močan pritisk na KD.

Zasedanje izvršnega odbora KD pa se je zjutraj začelo s sejo izvršnega odbora KD. Podoben odbor je dal tudi socialdemokrati Bertinelli na vprašanje, če se bo do kmalu ponovno sestala, ko je ugotovil, da takoj rezultate demokristjanskega zasedanja, ki jih bo sta preučili vodstvi obeh strank. Skupni sestanek najbližnjih predstavnikov PSDI in PSI predstavlja nekaj novega in nedvomno močan pritisk na KD.

Danes je posejelo v razpravo nič manj kot 16 govornikov in med njimi Colombo, Taviani in Pastore. Niso pa se posejeli v debato med vodilnimi predstavniki Zaganini, Gui, Gava in drugi. Ni posejemo gotovo, če bo spregovoril Fanfani, saj je včeraj nekemu novinarju precej reko odgovoril, da mu zdravnik ni predpisal kot za zdravilo za bolno noge, da mora govoriti na seji strankinega vodstva.

Velika večina govornikov na današnjem zasedanju KD je bila zveza za vlado levo centra, ki bi bila odločnejša in učinkovitejša. Taviani je odločno zanikal možnost »enobavne vlade«. Socialistično združenje je pozitivno za uveljavitev demokristjanskega načrta, če bo KD ne sme dovoliti, da bi jo postavili v kot kot konservativno stranko. Taviani se je zavzel za ustanovitev dežel, glede notranjih stranknih vprašanj pa je za jasno opredelitev večine in manjšine.

Tudi Pastore je ugotovil, da socialistično združenje, ki se je od KD, da se bolj poudari svojo značajnost ljudske stranke. Dobri del svojih izjavljanih pa je posvetil notranjim vprašanjem stranke, za rešitev katerih ne zadostujejo enotne notranje formule. Socialistično združenje je potrebovalo tudi lista na politična vprašanja, ki mora prevladati vso stranko, katere se mora zavzeti za politiko levo centra.

Za Colombo izvira levi center iz sodelovanja med KD in socialističnimi silami, da se lahko vzpostavi socialistična napredka in utrjuje demokristjanskega življenja, in zaradi česar ima socialistično združenje pozitivne posledice. Polemiziral je o stališču, če se skuša s socialističnim združenjem izigrati KD, kar bi pomenilo prenehanje političnih bojev za oblast in ne ustjevala velikega prispevka ljudskih sil za demokristjansko življenje.

Opolnoči se je prekinila stavka zdravnikov bolnišnic, ki se je pričela v ponedeljek in ki bi morala trajati do sobote. Sklep o prekinitvi stavke je sprejel mednarodni odbor organizacij zdravnikov, ki jih je normal minister za zdravstvo Marinotti. Pri tem so tudi upoštevali sedanjí politični položaj ter dejstvo, da predstavljajo izjave ministra za zdravstvo obvezno vsake vlade levo centra za rešitev vprašanj bolnišnic in še zlasti položaja zdravnikov.

Danes se je v Rimu sestalo petindvajset članov generalnega sveta CGIL, ki so razpravljali o splošnem razporedu prisotnosti socialistov v sindikatu. V poročilu je tajnik CGIL Mosca v uvodu ugotovil, da

Danes nov sestanek v Luksemburgu

LUXEMBURG, 27. — Zunanji ministri šestih držav evropske gospodarske skupnosti se bodo jutri ponovno sestali v Luksemburgu in nadaljevali izredno zasedanje sveta ministrov, ki se je začelo 17. tega meseca. Kakor je znano, je Francija 17. t. m. ponovno sprožila ugovore proti večinskemu glasovanju pri sprejemanju sklepov in proti nekaterim pristojnostim komisije Hallsteina. Postavila je tudi nekatere druge zahteve, do katerih bi morali rešiti nekatera vprašanja. Francija in Belgija sta sporočili kompromisni predlog, kar se tiče glasovanja. Vse pa kaže, da se niso mogli sporazumeti in da bodo potrebna še nadaljnja pogajanja.

Zahodnonemški zunanji minister, ki je govoril danes v Bundestagu, je izjavil, da ne gre za francosko-nemški spor, temveč za zapleteno stanje, v katero so vmešani obširni interesi šestih držav male Evrope. Minister je dejal, da so bili razgovori v Luksemburgu težavni in da so se pogajanja odvijala v napetosti. Minister je nato zagovarjal bonosko tezo o glavnih točkah dnevnega reda, in sicer načelo večinskega glasovanja in pristojnosti komisije Hallsteina. Vendar pa je dejal, da čeprav mora načelo večinskega glasovanja prevladati, je treba tudi upoštevati, da v nekaterih okoliščinah ni moč zahtevati črtovanja enih osebnih življenjskih interesov ene ali druge članice. V takih primerih so potrebni soglasni sklepi. Kar se tiče pristojnosti komisije, je Schröder dejal, da se ta ne sme zmanjšati, ker da je ta organ pravi gonilni motor skupnega tržišča.

V Strassburgu je posvetovalna skupščina evropskega sveta sklenila poslati šestim ministrom rešitve, ki vsebuje poziv, naj premagajo nesoglasja in naj se potrudijo, da napredujejo po poti politične enotnosti zahodne Evrope.

Skupščina je odobrila tudi dokument, ki obseja hujšanje na plemensko, narodnostno ali versko mržnjo. Skupščina poziva vlade držav članic evropskega sveta, naj takoj pripravijo učinkovito zakonodajo v ta namen in naj jo strogo izvajajo.

Sprejeli so tudi resolucijo, ki poziva Združene narode, naj pripravijo posebno konvencijo, ki bi določila, da je določanje talcev zločin proti človeštvu in je kot tak kazniv.

Sovjetski delegat Carapkin je v svojem otvoritvenem govoru ostro kritiziral ZDA in Zahodno Nemčijo. »Izrekli smo grenke besede,« je dejal Carapkin ob zaključku konference, »toda hile so odkrile. Sovjetski delegat je mnenja, da mednarodno ozračje ni ugodno za mednarodne sporazume. Glavni vzrok je ameriški napad na majhno državo, ki želi živeti v miru. Zatem je Carapkin izjavil, da je ameriški napad na Vietnamsko ljudsko republiko sam po sebi nezakonit, saj je Vietnam samostojna država, ki naj zakrije oboroževalno tekmo in povečanje števila vojakov.

Glede jedrskega orožja je Carapkin opozoril na revanistične težnje Zahodne Nemčije, ki izkoriščajo zločin proti človeštvu in je kot tak kazniv.

Zatem je

Zatem je

Glade obnove ameriškega bombardiranja Severnega Vietnama ni v ZDA pravega soglasja, toda vse kaže, da se Johnson nagiba k obnovitvi, vendar pa se ni še dokončno odločil, ker mu nasprotuje 33 senatorjev, pa tudi predstavnik OZN Goldberg in podtajnik Ball. Obnove bombardiranja nasprotujeta.

ŠVEDI ODPRAVLJAJO PROTISLOVJA

Ukrepi za uskladitev legend in znanosti

Ustanovljena posebna komisija, ki naj bi odpravila najbolj groba protislovja med verskimi nauki in sodobnimi dosežki znanosti - Razvoj švedskega blagostanja in pa nekateri negativni pojavi

STOCKHOLM, januarja. — Do konca zmaterializirana švedska družba, kjer razum čedalje bolj odpravlja čustva, je zadnji čas začela javno razpravljati tudi o legendi nastanka sveta, o njegovem stvarniku in nekaterih drugih vprašanjih, ki so za mnoge — in bodo to še dolgo — popoln tabu, prepovedane stvari.

O tem razmišlja zdaj tudi švedski parlament, ki je pred nedavnim naročil posebno komisijo, da pregleda knjige veroučnega učbenika za osnovne šole, ki so v veljavi od leta 1970, in to na najmanj 3.000 dolarjev, čeprav bo obremenjen delovni urnik skrajšan na vsega 40 ur tedensko.

Največjo ekspanzijo blagostanja pričakujejo po letu 1970, ko bodo tovarne že do konca opremljene z najodličnejšimi tehničnimi novostmi. V ilustraciji bi navedli samo še to, da bo švedska leta 1980 štela le okrog 8.000 poljedelcev, v tem ko jih ima danes 250.000.

Glede na to, da bi take perspektive mogle tudi pri nekaterih izven švedske vzbuditi določene apetite za delčkom omenjenega standarda, pa je potrebno reči tole: na pravkar omenjene življenjske okoliščine računajo v prvi vrsti švedi sami, kakor jih bodo v naslednjih petih letih v pretežni meri tudi sami ustvarili.

Na osnovi zadnjih analiz bo leta 1970 švedska potrebovala okrog 165.000 novih delavcev v industriji ter ostalih panogah. Okrog 110 tisoč jih bo zagotovila iz lastnih virov. Do omenjenega leta bo samo področje poljedelstva in gozdarstva zapustilo najmanj 85.000 ljudi.

Potemtakem bo lahko sprejela le okrog 10.000 tujih delavcev letno. In to samo v organizirani obliki, z že vnaprej pripravljenimi delovnimi mesti, stanovanji itd.

Poleg te, gmotne ekspanzije, pa je na vidiku še neka druga. Mnogo namreč zadržuje, da je minister za socialno varstvo bil nad vse presenečen, ko so ga obvestili, da je samo v Stockholmu registriranih okrog 5.000 narkomanov (u- živalcev narkotičnih sredstev), ki so komaj doživeli 15. leto starosti, tako da se njegov kolega iz resor- sa notranjih zadev, listajoč vsako jutro po časopisih, vse zaskrbljen vprašuje, kam bo to privedlo.

Lansko leto so na švedskem registrirali 182 ubojev, vsake tri ure tatvino osebnega avtomobila, v tem ko se je krivulja bančnih ropov ter vdorov v zasebna stanovanja, pretepo po ulicah itd., močno dvignila v primerjavi z ono iz leta 1964. Vsako tretjo noč v tednu — posebno poleti in v jeseni — je v Stockholmu ter ostalih mestih na stotine mladih pod vplivom alkohola povzročilo zelo obsežno poulitne nered, razbijajoč trgovinske izlozbe in šipe stanovanjskih oken.

Res je, da predstavljajo udeleženci takšnih in podobnih prestopkov samo neznaten del celotnega števila prebivalstva, vendar če bi se te pojave hotelo primerjati, potem bi morali ugotoviti, da pa njihovo število od leta do leta raste.

Policijski organi odkrito priznavajo, da se samo v Stockholmu nekanovno sprejema po ulicah od 3 do 4 tisoč oseb, ki bi pravzaprav morale sedeti v zaporu. Dejstvo pa je, da je varnostni aparat preslabot, da bi jih spravil pred sodišče.

A. H.

Ko bi danes, na primer, na švedskem sprejeli ustrezen zaden- skop, bi tu v relativno kratkem času lahko proizvedli 32 at- omskih bomb letno, oziroma bi mogli z največjim uspehom tekmo- vati z vsemi ostalimi kar za- deva vesoljska potovanja in po- izkuse. Namesto tega, pa se je švedska definitivno odločila za ne- kaj drugega.

Prav te dni so švedski indus- trialci sporočili, da so v stanju komurkoli dobaviti kompletne at- omske elektrarne, ki lahko pro- izvajajo energijo po isti ceni kot klasične. Do konca leta 1960 bo že 8 švedskih elektrarn izkoriščalo e- nergijo atomskega jedra.

Morda pa obstaja določena zve- za tudi med temi atomskimi na- črti ter željo, da bi se legende o nastanku človeka in sveta pribli- žale določeni logiki. Toda prav zaradi tega je nastala komisija, ki jo je bil ustanovil parlament, še- težja in nevaljezna, saj bi le- ta morala cerkevne nauke ne- kako pomiriti s tem, kar pravi jezik učenjakov.

Morala bi, na primer, revidira- ti legendo o Noetovi barki, o Ada- mu in Evi ipd. Sprito tega se predložijo komisije pričakujejo z največjim zanimanjem.

Najbrž nismo daleč od resni- če, če menimo, da se za tem ne- koliko neobčutnim sklepom par- lamenta skriva tudi želja, po ka- teri naj bi povprečen državljan

113. rojstni dan

V vasi Rorama, nedaleč od Gla- moča, živi starica Stanica Rokvič, ki je ena najstarejših prebivalcev Bosne in Hercegovine. Iz rojstnih knjig zveemo, da se je rodila 20. januarja 1853. leta in tako je pred nekaj dnevi proslavila svoj 113. rojstni dan.

Povedala je, da ni bila še nikoli bolna in da še nikoli ni bila pri zdravniku. V svojem dolgem živ- ljenju je rodila 13 otrok, živi pa samo še šest sinov in dve hčeri. Sin Peter je najstarejši in je ne- davno proslavil svoj 80. rojstni dan.

Starica je za svoja leta izredno bistra in ima tudi dober spomin. Spominja se vseh važnejših do- godkov in svojih vasi in okolici, pri- poveduje lahko tudi o nekaterih dogodkih iz dobe turške oblasti. Družina te starke je danes zelo velika: 107 vnukov in pravnukov.

28. januarja 1966

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Va- riacije na slovenske narodne me- lode; 11.35 Radio za šole; 11.55 Petve in ansambli; 12.15 Pomenek s poslušalkami — pripravila Mar- jana Prepeluh; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasbeno potovanje; 14.00 Igra ansambel »Teen-Agers« iz Trsta; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umest- nost, književnost in prireditve; 18.30 Iz slovenskega glasbenega življenja v preteklih stoletjih; 19.00 Glasbi obori Furiantje-Julijane kra- ljeve; 19.30 Glasbeni kontrasti; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarski in delo; 20.50 Pesmi brez besed; 21.00 Kon- cert operne glasbe; 22.40 Orkester Helmuta Zachariasa; 22.40 Varia- cije v jazzu; 23.00 Pesmi za dva.

Trst

12.05 Plošč; 12.20 Glasbeni vio- ček; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.00 Prenos RL; 7.40 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 Pev- ski program; 11.30 Frank Cordell in njegov orkester; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po že- ljah; 13.40 Melodije za vas; 14.00 Popularne skladbe; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Poje zbor »Tone Tom- šič«; 15.35 Trio Bardorfer; 16.10 Glasbeno medigra; 16.15 Vesti; 16.20 Operni koncert; 17.00 So- dobne teme; 17.10 Glasba, sladka glasba; 17.45 Danes se poje tako; 18.00 Sport; 19.30 Prenos RL; 22.15 Dvanajst trombonov Petra Ru- gola; 22.45 Mali večerni koncert; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 7.00 Almanah; 8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Glasbene strani; 9.45 Pevski program; 10.05 Operna an- tologija; 11.30 Melodije in roman- ce; 11.45 Glasba za godale; 12.05 Prijatelj ob dvajsetih; 13.30 Dva glasa na en mikrofoni; 14.55 Vre- me na ital. morjih; 15.45 Gospo- darska rubrika; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 Simfonična gla- ba na ploščah; 17.25 Glasba ita- lijskih skladateljev; 18.10 »Efo- nomastice«, radijska igra; 19.00 William Asandri in njegova har- monika; 19.10 Oddaja za delavce; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 21.00 Ma- nuel Diaz Caño in njegova kitara; 21.15 Simfonični koncert.

II. program

7.30 Glasba za dobro jutro; 8.30 Mali koncert; 9.00 Poje Peppino di Capri; 10.35 Najnovejša italijan- ske pesmi; 11.05 Glasba za dobro voljo; 11.40 Orkestralni koncert; 13.00 Srečanje ob trinajstih; 14.00 Pevski program; 14.45 Za prija- telje plošč; 15.00 Plesni program; 15.15 Plošč; 16.00 Rapsojida; 16.38 Glasbeno srečanje z Mirando Mar- tino; 17.35 Mala ljudska enciclo- pedija; 18.35 Etnotni razred; 18.55 Vasi najljubši pevci; 21.00 Orke- stralni koncert; 21.15 S XVI. fe- stivala v Sanremu.

III. program

13.30 Pregled slovenske kulta- re; 19.15 Panoramske ideje; 19.30 Vsa kovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Glasba Claudia Debus- sija; 21.20 »Ritunione di famigiam«, radijska igra.

Slovenija

8.05 Opera matineja; 8.55 Pio- nirske tednik; 9.25 Domače višje; 9.35 Pet minut za novo pesnico; 10.15 Pianist Peter Solymos; 10.35 Novost na knjižni polici; 10.55 Glasbeno medigra; 11.15 Nimaš prednosti; 12.05 Iz oper Richarda Wagnerja; 12.30 Kmetijski nasve- ti; 12.40 Iz narodne skrinjice; 13.15 Zabavna glasba; 14.05 Za soljarje; 14.35 Komorni zbor RTV Ljublja- na; 15.25 Zabavni intermezzo; 15.45 Novo v znanosti; 16.00 Vsa dan za vas; 17.05 Petkov simfonični koncert; 18.20 Plesni orkester RTV Ljubljana; 18.45 Kulturne diag- nalo; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Iz arhiva opernih melodij; 20.20 Tedenski znanjopolitični pregled; 20.30 Portreti naših pev- cev; 22.10 Za ljubitelje jazz; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Iz so- dobne češke glasbene literature.

Ital. televizija

Od 8.30 do 14.40 Sola; 17.30 Od- daja za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.30 Na pragu znanosti; 19.55 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 »Congedo«, komedija v treh dejanjih; 23.10 Dnevnik.

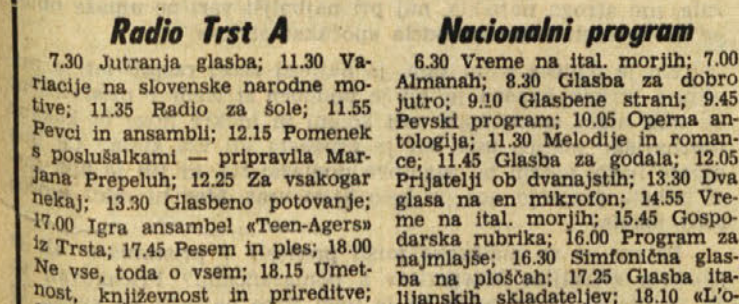
II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 S XVI. fe- stivala v Sanremu.

Jug. televizija

17.55 Poročila; 18.00 Oddaja za otroke; 18.25 TV obzorik; 18.45 Ljudje med seboj; 19.15 S plesom po Primorskem in Gorenjski; 19.40 TV akcija; Doli prsti; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Deklica in hrast — jugos. celoveč. film; 22.15 Wa- terpolo Partizan-Dinamo (Buka- resta).

ŠINOČNJE PREMIERE V KULTURNEM DOMU

Prizor iz Grobljanov, od leve proti desni: Adrijan Rustja, Stane Starešinič, Miranda Caharija, Lidija Kozlovičeva, Mira Sardoeva in Zlata Rodoškova.

TOKIO - PRESTOLNICA DEŽELE VZHAJAJOČEGA SONCA

Enajstmilijonsko mesto, ki ni mesto ampak več mest skupaj

Tokio je utrip dvajsetega stoletja, kjer pa novo še ni povsem izpodrinilo starega - Mestni očetje imajo izredne težkoče v zvezi z nešteti vprašanji - Tokijski stolp, ki je višji od pariškega - Vplivi in zveze med Japonsko, Indijo in Kitajsko

kljuni labodi leže na motni ze- leni vodi. Plavajo mirno kot zvez- de na nebu — kakšno nasprotje z bučnim življenjem vele mesta!

Po širokem pločniku okrog pa- lače se sprejajajo Japonci, gla- dajo v vodo. Od nekod prihite tekači — koliko atletov vidim vsak dan po tokijskih ulicah. Ne vem, ali res vsi trenirajo mara- ton, strašno se pote. Nekateri pa se le ogrevajo, nihče se ne ozira za njimi.

Obzorja Tokia so široka in vi- zionarna. Kaj Novi Delhi, njegove palače, njegovi parki, bahati stil kraljice Viktorije. Kaj Moskva, kaj London, Kalkuta — Tokio je tisto čudovito mesto sveta!

Zdaj je to mlada dekla Butter- fly v skromnem avtomobilu, zdaj industrijski delavec z rumeno ka- pjo na glavi, to so študenti v črnih hlačah in belih srcah, pa spet podjetni in samozavestni po- slovni možje z lastnimi šoferji.

Japonska vas je klasična Azija, kakor jo poznamo iz starih knjig. Kaj pa je Tokio — veliko mestno središče z industrijo, finančnim kapitalom, bankami, kabareti, že- lezobetonskimi zgradbami? Kaj je to mesto s sto in stotimi člove- ki, v katerih živi emali člo- veke, »uomou qualunqu«?

Tokio je velika cinerama. V enem kotu je vzhod, v drugem zahod. Včasih slika pokrije dru- go, tedaj ne vidiš niti z najbolj- šimi očali.

Mestni očetje imajo velike te- žave. Iz skromnega mesteca, trd- njave fevdalnega gospoda Ota, je Tokio leta 1868 postal glavno me- sto velikega cesarstva. Prej se je imenoval Edo — »vrata zal- tava« — zdaj je čez noč postal Tokio — »vzhodna prestolnica«.

Da, težave. Solstvo, kriminal, zastrupitve zrak, stanovanjska kriza, veliki priliv iz dežele, avtomobilski promet, to je samo del vprašanj, ki jih mora reševati mestna uprava. Omenite samo en problem, in že je tu, pravijo mestni strokovnjaki.

Tokio je prvo mesto na svetu, ki ima železnico z enim tiro- monorail. Železnica pelje z letalsko hitrostjo v mestno sre- dišče. Tokio ima umetne smu- čarske terene, taksije s klimatski- mi napravami. Ima podvoze, nad- voze in posebne ceste samo za avtomobile. Toda tokijske ulice pravzaprav nimajo nobenih imen. Nekatero so res označene s šte- vilkami, a kaj, ko hiše niso ošte- viljene po vrsti!

Kdor hoče najti trgovino ali urad, ambasado ali konzulat, mo- ra imeti posebno orientacijsko karto, Natsinjena je na skatici- za vzgleda ali pa kar na vizitki.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Kljub težkočam, ki boste nanje naleteli, boste le dosegli svoj cilj. Odločno branite nekega svojega prijatelja. BIK (od 21.4. do 20.5.) Pazite na svoje besede, ker sicer si lahko po- kvarte neki posej. Ne povračajte diskusij okrog nekega vprašanja brez sleherne važnosti. DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ni priporočljivo, da bi se pri delu prepogajali. Nekdo se vam moč- no priljuje, kar utegne biti za vas zelo nevarno. RAK (od 22.6. do 22.7.) Z nekaj sreče se utegnete zelo lepo uvelja- viti v novem poslovnem okolju. Ne sunjajte z odprtimi očmi. LEV (od 23.7. do 22.8.) Pazite se pred napakami iz lahkovernosti, ker bi vas utegnile drago stati. Od- ločno branite svojo ljubezen.

STRELEC (od 22.1. do 20.12.) Po nekem dolgotrajnem razgovoru, se bo vse začelo ustrezneje razvi- jati. Zaradi svojih izredno poštenih pobud boste deležni najširših sim- patij. KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Ni- kar se v svojem delu ne preveč opir- jate na domišljijo, ker vas to utegne priversti v slepo ulico. Po- botali se boste z nekim svojim so- rodnikom. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Sku- šajte ugotoviti stvarno vrednost ne- ke ponudbe, ki ste jo prejeli. V ču- stvenem pogledu se skušajte za- dovoljiti s tem, kar že imate. RIBE (od 20.2. do 20.3.) Nemudo- lo iskrite zares stajajočo pričo- nost, ki se vam nudi. Ne ustir- jajte si služij v zvezi z nekim ko- kletnim pogledom.

Indira Gandhi, nova predsednica Indije

Prizor iz Grobljanov, od leve proti desni: Adrijan Rustja, Stane Starešinič, Miranda Caharija, Lidija Kozlovičeva, Mira Sardoeva in Zlata Rodoškova.

Indira Gandhi je vsekakor bolj na levo od očeta

Kljub evropski izobrazbi, ni pretrgala z indijskimi običaji - Njena ljubezen do zastopanih množic - Podedovana privrženost knjigam in glashi - Njeni odliki: odločnost in hrabrosti

Z Indiro Gandhi je Indija dobila svojega prvega vladnega predse- dnika, ki pripada ženskem spolu, a je kljub temu pripravljena dokazati svojo izredno energijo, odločnost ter iznajdljivost na dra- matičnem prizorišču svetovne po- litike in diplomacije. Žena, ki ji je poverjena usoda 500 milijonov prebivalcev, je že od svojih otro- ških let, skupaj s svojim očetom, bila vajena živeti v objemu bur- nih tokov političnega življenja. Oni, ki jo dobro poznajo, pripo- vedujejo, da je že kot dekletke, potem ko se je povzpela na mi- zo, rada držala govore družin- skim članom. A kasneje, ko je njen oče postal vladni predse- dnik, se je prav kmalu seznanila z grobo stvarnostjo življenja lju- di, ki so svoje življenje posve- tilo družbi in svetu.

Žena, temnooka, s fino izkle- sanimi potezami je Indira prava podoba svojega očeta, od katerega je vse to očitno podedovala. Nje- na družina prihaja iz severne In- dije: pripada brahmanski kasti,

najvišji v strogo klasični družbe- ni razporeditvi. Pa je vendar In- dira, kot tudi njen oče, sprejela naprednejša politična in etična na- čela od svojih prednikov, čeprav ni pretrgala s hinduistično tradicijo, ko je pokazala razumevanje in ljubezen do zastopanih množic indijskega ljudstva.

Pravijo, da je opredeljena neko- liko bolj na levo od svojega oče- ta, kar v zadostni meri jamči, da bo kot ministrski predsednik na- daljevala politiko neangaziranja.

Indira Gandhi ima 48 let. Svojo mladost je preživela v Alahabadu, kjer je obiskovala neko versko šolo. Gimnazijo je dokončala v Švici, visokošolski študij pa v Ox- fordu. V svojem 25. letu se je po- ročila s Ferozom Gandijem, čla- nom parlamenta, ki pa ni bil v nobeni sorodniški zvezi z Maha- mo Gandijem. Njen oče, je temu zakonu nasprotoval. Nekaj mese- cev kasneje sta s soprogom odpo- tovala v Kašmir, kjer so ju bri- tanske oblasti aretirale in zapre- li. Tako je Indira določila čas preži- vela v leči za politične zaporni- ke. Rodila je dva sina: Radhivo leta 1944 in Sadjala leta 1946, ki se zdaj solata na Angielskem. Iz družinskih razlogov, oziroma, da bi mogla svojo pozornost po- svetiti sinovoma, je nekaj časa za- pustila politično življenje. Na po- litičnem prizorišču se je ponovno pojavila leta 1948, po proglatitvi indijske neodvisnosti. Leta 1960 pa je za srčno kapjo umrl njen mož.

Čeprav je solana v Evropi in si je tu pridobila številne evropske navade, pa ni Indira kljub temu nikoli povsem pretrgala z indijskimi običaji. Svojem gostom se danes postreže z najrazličnejšimi jedmi — indijskimi, francoskimi, kitajskimi, mehiškimi, kakor tudi nima nič proti temu, če leti pi- jejo viski ali vino. Kar zadeva oblačila, se najraje oblači v svilen ali bombažev sari.

Podedovala je tudi ljubezen do glasi in knjig. »Zelo ljubim glas- bo in to tako indijsko kot za- hodno, ko me sem utrujena, mi prija tudi zabava,« je ob prilo- nosti izjavila.

Indira je pristopila v kongresno stranko leta 1955, že 4 leta kas- neje pa je bila izvoljena za nje- nega predsednika. V vido je prvič stopila leta 1964, ko jo je v svo- jstvu ministra za radio in in- formacije. Na tem položaju je ostala vse do Sastrijeve smrti.

Ko je maja 1964 umrl Nehru, je Sastri Indiri predlagal, da bi prevzela mesto svojega očeta. Ona pa je to odbila, rekla: »Nisem tako skromna, da bi lahko pri- znanla, da nisem sposobna oprav- ljati tega položaja. Nisem pa tudi tako domisljiva, da bi mogla tr- diti, da tudi drugi za to niso spo- sobni.« Želo odločno se je zave- zala, da bi na to mesto prišel Sastri.

Kakšne so Indirine zunanje- politične stališča? »Osnovno vpraša- nje predstavlja Kitajska,« je pred nedavnim izjavila. »Politika ne- znanosti pa je edina pot Indije.«

Eden od maloštevilnih ljudi, ki je soglasen z njeno poroko s člo- vekom, ki ni pripadal najvišji ka- sti, je bil Mahatma Gandhi. To pa ne pomeni, da sta se tudi v vseh ostalih stvareh Indira in Indira strinjala. »Bila sem mlada,« pravi ona danes, »in imela sem svoje ideje, tudi Indira je imel svoje. Vdila vsa dolgotrajne diskusije, pri čemer je on vedno pokazal mnogo razumevanja. Niso bile to zelo ostre diskusije. Pogosto pa sva bili pretrgala samo zaradi to- ga, kar sva oba bila velika dogma- tika.«

V pogledu filozofskih nazorov, bi morda najbolj znanilen bil zanjio naslednji stavek, ki pa je ob prilo- nosti izrazil: »Mati me je učila, naj krepko stojim z nogama na zemlji, oče pa mi je neuradno govoril, da moram imeti tudi svojo zvezdo.«

Kakšen je njen literarni okus? Indira se navdušuje nad sodobno evropsko in ameriško književnostjo, ni manj pa tudi nad indijsko poezijo posebno ono, ki jo je bil ustvaril Rabindranat Tagore. »Na- me je Tagore zelo močno vplval,« je dejala pred kratkim. »V našo hišo je pogosto vdirala polica, pri čemer so moje roditelje običajno vedno aretirali, pa je spri- čelo tega v našem domu stalno vla- dalo neko negotovo vzdušje. Ta- gore pa je imel miren dom in tu sem se najvarneje počutila. Poe- zijo sem vselej smatrala za nekaj, kar je ločeno od življenja, vsem ko me je Tagore učil, da so vse umetnosti med sabo povezane. Na političnem delu ter pri opravl- janju svojih državnih dolžnosti nisem Indira nenavaden, odločnost in hrabrost. V času nedavne vojne v Kašmiru je pogosto obiskala na- javneje predele fronte ter pri tem opravljala dela, ki niso imela najmanjše zveze z njenimi polo- žaji ministra za informacije. Sprit- čelo tega užitja največje simpatije pri vseh Indijcih. Od svojega oče- ta je podedovala tragičen izraz obraza, vendar obenem pa tudi sposobnost, da v najbolj kritičnih trenutkih odkrije domala edino mogoče in realne rešitve.

Lepa in simpatična japonska dekleta v pomenku na ulici

Glavno mesto Japonske šte- je 11 milijonov ljudi, skupaj z Jokohamo in okolico jih ima že 15. Tako veliko mesto nima skupnega središča — in ga tudi imeti ne more.

Tokio navduši in razočara — vsako mesto pravzaprav razbije iluzije. Tudi Pariz, posebno, če prideš zgodaj zjutraj. Začuden gledaš, sprašuješ se: je to res me- sto luči — prestolnica sveta?

Na glavni ulici Tokia je kot v Ameriki: avtomobili, tovornjaki, tempo, tempo. Velike kompozicije vlakov drve v elegantno speljanih lokih nad glavami ljudi. V mesto se kar naprej valje velikeanske množice, vlaki prihajajo in od- hajajo. To je večni dvajseti.

Tokio je utrip dvajsetega sto- letja, vendar novo še ni izpodri- nilo starega. Japonske se oblačijo ko ženske v Londonu in Parizu. Kozmetika je sestavni del njihovega življenja. Vendar za praznik japonske dekle oblače tradicio- nalni kimono, na nogah ima san- dale in bele kratke nogavice.

Ko se Japonci vrne zvečer do- mov, takoj oblače »jukuta«, tog- podobno oblačilo. V tej obleki gre čez cesto k sosedu — v vas. To je običaj, ki se je ohranil. Cokle klopčepo po pločniku, Ja- ponec gre...

Cesarja palača je zelenica mi- ru sredi nemirnega oceana ljudi. Stara rezidenca kljubuje času in duhu časa. Simbol srednjeveške fevdalne japonske družbe je prav v središču mesta.

Palača obdaja živo zelen zid, sestavljen iz velikih kamnov. Na zunanji strani je več jezer. V vodi, le nekaj korakov od stra- je, plavajo labodi. Nekateri imajo bel, drugi rdeč kljun. Nekateri so skoraj popolnoma črni. Temno-

Horoskop

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Upo- rabite to pot nove karte, vendar se o tem prej posvetujte z nekim stro- kovnjakom. Nobenih novosti na ču- stvenem področju. TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Po krivdi nekaterih napačnih infor- macij se bo na delovnem mestu ustvarilo zelo napeto vzdušje. Bo- dite bolj realistični in ocenjevanju svojih čustvenih možnosti. SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Bodite pripravljeni na nekatera pre- senčenja, a vendar ne izgublajte poguma. Notranje se boste povsem umirili.

Indira Gandhi, nova predsednica Indije

Indira Gandhi, nova predsednica Indije

Goriško-beneški dnevnik

S SEJE TRGOVINSKE ZBORNICE

V kratkem bodo razdeljevali nakazila za bencin in nafto

Prvi obrok za letos bo enak zadnjemu od lani

Upravni odbor trgovinske zbornice je imel preteklo sredo zvečer svojo običajno tedensko sejo, na kateri so obravnavali upravne probleme proste cone. Pri tem so predlagali in ocenili tudi predloge, ki jih je postavil posvetovalni odbor proste cone. Na seji so proučili in o svojih ukrepih, ki se tičejo razdeljevanja jestvinskih kontingentov prizadetim trgovcem, s posebnim oziranjem na razdeljevalne načrte za proizvode proste cone.

Ladja «Santa Cristina» zapustila ladjedelnico

Včeraj popoldne okrog 15. ure je zapustila dok v trziški ladjedelnici 80.000-tonska petrolejska ladja «Santa Cristina I.» ki so jo

OKRAJNO SODIŠČE V GORICI

Predstavniki podjetja Sorini oproščen obtožbe nepravilnega odpusta uslužbencev

Pri drugi analizi je bil tropinovec v redu
Dež je oviral pravočasno izvedbo popravil

Na pritožbe prizadetih delavcev je zadnji dan avgusta 1964 Delavska zbornica iz Gorice prijavila pokrajinskemu uradu za delo nerednosti pri odpustu delavcev v podjetju Fausto Sorini v Ul. Manzoni v Gorici. V nekaj mesecih naj bi tam odpuštili 30 delavcev in delavcev na da bi se pri tem držali obstoječih pogodbenih pogojev.

Predstavniki urada za delo je dva dni pozneje napravili kontrolo v tem skrajnem podjetju, ki je takrat štelo 65 delavcev in delavcev ter 9 uslužbencev. Na osnovi te inšpekcije je urad za delo prijavil okrajnemu sodišču v Gorici ravnanje podjetja 52-letnega Tommasa Bellideja, ker so ugotovili, da je podjetje od marca do konca avgusta 1964 odpuščalo 31 uslužbencev. Okrajni sodnik je z razsodbo od 13. januarja 1965 obsodil obtoženca na plačilo denarne kazni 155.000 lir. Ta je proti obsodi vložil pritožbo.

Pri večerjani ponovni razpravi je sodnik dr. Basso na osnovi izjave obtoženca in nekaterih prič ter predloženih dokumentov prišel do zaključka, da je bil del odpuščenih delavcev najet je za sezonsko delo, nekatere delavce pa so same dodelale odpovedi. Na osnovi teh ugotovitev je sodnik obtoženca oprostil, ker dejanje ni kaznivno. Obtoženca je branil odv. Cossa.

Pri drugi razpravi se je moral zagovarjati 66-letni industrialec Giacomo Rigonat, iz Ul. Cipriani 29, ki je lastnik zganjarne v Ščodovacih. Okrajni sodnik ga je dne 22. junija lani obsodil na plačilo globe 25 tisoč lir in stroške zaradi nerednosti pri kuhanju tropinovca.

Finančna inšpekcija je namreč v trgovini Montagner v Cervignanu našla v prodaji 15 steklenic po pol litra tropinovca, pri katerem je analiza ugotovila, da je imel več alkohola kot pa je po zakonu predpisano.

Pri večerjani razpravi se je obtoženec izgovoril, da takrat, ko je bilo tisto žganje prodano, ni bil on lastnik zganjarne; poleg tega pa je ponovna analiza ugotovila, da je bilo žganje v skladu s predpisi.

Spričo teh ugotovitev je sodnik obtoženca oprostil ker ni zakrivil

zgradili v CRDA za družbo Santa Cristina iz Palermo. Ladjo so splovili 12. julija ob prisotnosti ministra Spagnolija. To je prva od štirih enakih petrolejskih velikank, ki jih bodo zgradili v Trzinu za sicilsko družbo.

Ladja je dolga 252 m, široka 39 m in visoka 17 m. Ima 90.580 kub. m prostornine v 11 cisternah. Posadka šteje 52 mož, ki so zelo udobno nameščeni.

Po poskusni vožnji po Jadranu bo odpeljala v Genova, kjer bodo zaključili njeno opremo. Ko bodo v Trzinu dogradili veliki dok, bodo lahko gradili ladje velikanke do 200.000 ton.

Tožba za proizvodno nagrado delavcem tovarne v Podgori

Poziv oblastem za solidarnost in delavcem za nadaljevanje bo

Vodstvo treh sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL je izdalo proglas na delavce in delavke tekstilne tovarne v Podgori, v katerem jim sporoča o svojih posvetitvah in stališčih glede spora za proizvodno nagrado za leto 1965 v tem podjetju.

Dne 26. tm. bi moral biti pri delnem uradu za delo v Trstu sestanek med sindikalnimi predstavniki in predstavniki zveze industrijske iz Gorice. Zal je vodstvo podjetja ponovno pokazalo, da ne priznava proizvodne nagrade, kot jo določa delovna pogodba in ki je za leto 1964 znašala 20.000 lir.

Spričo takega nepopustljivega stališča vodstva tovarne so se predstavniki treh sindikatov odločili, da bodo vztrajali pri svojih zahtevah ter bodo pri sodišču vložili tožbo proti podjetju za priznanje in izplačilo proizvodne nagrade za leto 1965 po 20.000 lir, kot je bilo določeno za leto 1964.

Poleg tega bodo postavili tudi zahtevo za 5-odstotni povisek pogodbenim in 2-odstotni povisek pogodbenim delavcem na osnovi nove plačilne lestvice.

Kar se tiče oddelka «fiocco», so tri sindikalne organizacije ugovarile, da je vodstvo tovarne kljub nedavni stavki ostalo pri svojem nepopustljivem stališču ter se ne drži predpisov delovne pogodbe. Zato sindikati pozivajo pokrajinske in delne oblasti k solidarnosti z delavci, predvsem pa priporočajo delavcem samim, naj bodo složni in odločni v borbi za svojo delovno pogodbo in za njeno dosledno izvedbo.

Zborovanje PSI

V ponedeljek 31. tm. ob 9. uri bo na sešedu PSI v Trzinu zborovanje članov za sekcijo Trzin in Staranec. Prisoten bo tudi pokrajinski sekretar Cellie. Razpravljali bodo o aktualnih splošnih in krajevnih problemih.

Sprejemi pri prefektu

Goriški prefekt dr. Princivalle je včeraj dopoldne sprejel predsednika pokrajinske zveze industrijske Mucchitta, s katerim se je zadržal v razgovoru o problemih te kategorije in o goriškem gospodarstvu na splošno.

Sinodi pa se je sestala na sejo tudi prefekturni odbor za dobrodelnost, ki mu je predsedoval podprefekt dr. Loricchio.

KOŠARKA

Nova zmaga Petrarce nad peterko iz Cantuja

Standa iz Bologne z dvema točkama

Prvo povratno kolo moške košarkarske A lige ni nudilo presežnega. Le tekma med Petrarco in Oranso je dala slutiti ostro in kvaliteto borbe dveh enakovrednih nasprotnikov. Peterka iz Cantuja je morala se enkrat praznih rok z igrišča, ker se je ponovno izkazalo da večje število asov združeno v enem samem klubu ne daje nujno dobro ali bolje najboljšo ekipo. To je bilo jasno vsem nedeljskim gledalcem, ki so obenem lahko pozdravili najljepši nastop domačega moštva Petrarce.

Na ostalih igriščih je vse teklo po predvidenih tirih. All'Onesta je v uvodnih potezih kljubovala razigranemu Ignisu. Ko pa se je spustila vsa atletika med peterke iz Vareseja, so bili Milančani pri siljenju priznati svojo nemoč proti takemu nasprotniku.

Tretji velikan Simmenthal ni bil nikoli v skrbah za zmago. Parteanope je še vedno prešibka, da bi spravila v zadrego italijanske pravke. Tudi bolonskega Candyja ni nikoli bilo strah v dvoboju s Stello Azzurro niti takrat ne, ko so Rimljani v uvodnih potezih povedli. Tudi v teh okoliščinah je bilo jasno, da se bo elan domačinov po

legal in da bo morala ekipa nujno igrati po običajnem standardu.

Bolj izenačeni sta bili ostali dve tekmi. Biella in Rover sta se kosala na isti višini in je podpora domačega občinstva je vtila prvi potrebni moč za zmago. Enako se je pripetilo v Bologni, kjer si je Alisa le nabrala še dve točki ter se tako oddaljila iz nevarnega položaja na drugo lestvico. Passaro se je kljub dobri volji moral zadovoljiti s podrejeno vlogo in mora zdaj računati le na domače zmage z direktnimi tehnikami za obstoj ali bolje izpad iz lige.

Po istem ključu kot v moški ligi, se je odvijalo tudi nedeljsko kolo ženske A lige. Medtem ko je Portorico nastopil na mednarodni tekmi v okviru tekmovalnega za evropski pokal pravkar, so ostale boljše ekipe odpravile vse svoje nasprotnike.

Standa je šla po točke v Bologno: tamkajšnja peterka Mobilni ni imela ne upov ne moči, da bi se ustrezno borila in branila. Fiat je gostila OMSA in prav tu naletno na prvo delno presenečenje.

Izenadila nas je razmeroma nizka razlika tega dvoboja. Le nekaj nad trideset točk je za turinške atletinje preizkušnja zmaga nad pekelko prvenstva. Pa čeprav upoštevamo, da so Turinčanke igrale na tujem.

Druga turinška ekipa, pa je kljub domačemu igrišču, vseno morala prepuštili zmago gostujočemu Bristolu, ki je s svojo običajno igro kaj kmalu odločil tekmo v svojo korist.

Zaiss in Pejo sta si bila morda najbolj enakovredni peterki tega kola. Kjer je bila atletika moč izenačila je, kot se običajno dogaja, imelo zadnje besedo okolice. Milančanke so igrale pred svojimi navijači in prav to jim je pripomoglo do uspeha.

I. PATRIZIO

ST. GERVAIS, 27. — Francozi Marielle Goitschel je danes zmagala v slalomu tekmovalja za veliko nagrado alpskega smučanja v St. Gervasu. Za Goitschelovo se je uvrstila njena rojakinja Florence Steurer, tretje mesto pa je osvojila Christine Goitschel.

SAALBACH, 27. — Švicar Edmund Bruggmann je zmagal v smučni tekmovalja za triletni svetovni pokal. Za njim se je uvrstil Francoz Bernard Orcel, tretji pa je bil Avstrijec Hugo Nindl.

V ženski konkurenci je prvo mesto zasedla Avstrijka Traudl Hecher pred rojakinja Elfi Untermoser in Lies Huber.

GARMISCH, 27. — Nemec Max Rieger je predstavitelj zmagal v slalomu mednarodnega tekmovalja agentov finančne struže. Drugi je bil Francoz Jules Melquand, tretji pa njegov rojak J. C. Killy.

DOMACI NOGOMET

Campanelle-Union 2:1

Prejšnjo nedeljo je Union za ključni prvi del prvenstva III. amaterske kategorije s tekmo proti Campanelle Fides. Srečanje se je končalo 2:1 (2-1) v korist Campanelle.

VESTI Z ONKRAJ MEJE

V nedeljo občni zbor NK Koper

Oba primorska zastopnika v republiški nogometni ligi Koper in Nova Gorica sta že začela s pripravi. Kopranci vadijo v telovadnici, vendar je udeležba na treningih nezadovoljiva. Se zmeraj je čuti trenja med igralci in upravo. Zato z zanimanjem pričakuje nedeljski občni zbor NK Koper, kjer naj bi rešili sporna vprašanja. Ljubitelji nogometa v Kopru so prepričani, da bodo na obnem zboru le uredili vprašanje statuta i

gralec ter odnose na relaciji trener-uprava-igralci. Potem lahko tudi pričakujemo, da bodo pripravili za spomladanski del prvenstva temeljite in da bo Koper ostal v ligi.

Drugačen pa je položaj v Novi Gorici, kjer imajo igralci voljo do dela, pa je vmes nereseno vprašanje financ. Tudi oni so se tudi po politične organizacije zavežali, da bi pomagali klubu. Predvsem gre za to, da bi zbral vsaj nekaj sredstev s pomočjo občine in gospodarskih organizacij. Res bi bilo škoda, da bi razpuštili klub, ki si je pridobil veliko popularnost na Goriškem in ki je zaradi svoje borbenosti in fair igre mnogim za gled.

Primorska je dobila še en objekt, ki bo služil razvoju zimskega turizma. V Crnem vrhu nad Idrijo so dogradili 400 metrov dolgo vlečnico. Objekt je gradilo združeno podjetje iz Idrije. Kakor je znano, so v Crnem vrhu odlični pogoji za smučanje. Zdalj, ko je zgrajena vlečnica, bodo poskrbeli tudi za tujske sobe. Več zasebnikov je že ponudilo sobe v svojih hišah, pripravljajo pa se tudi za gradnjo manjšega hotela.

Medtem ko bodo glavne smučarske prireditve na Primorskem v februarju in v marcu, pa bodo tudi dni prišli na svoj račun predvsem najmlajši športniki. Na Lazzah so organizirali kar štiri smučarske tečaje za šolsko mladino. Na Lokvah pa bodo smučali dijaki tolimskega učiteljskega in koprskemu gimnaziju.

V koprski občini si resno prizadevajo, da bi uredili poredke vprašanje rednega financiranja potrebne kategorije iz lokalnega občinskega sveta za telesno vzgojo so izdelali predlog, po katerem bi potrebovali okrog 18 milijonov za najnujnejše potrebe. S tem bi krili osnovno dejavnost društva Partizan.

Kopri, Marezigh, na škoflji in v raznih drugih krajih koprskoke. Del sredstev bi porabili tudi za vzdrževanje raznih panog, kot sta na primer roketni in plavanje, ki zaradi udeležbe na republiških tekmovalnih mnogo staneja. Na splošno pa menimo, da bi morali v Koprski občini ustanoviti enoten sklad za financiranje potreb telesne vzgoje in športa. V ta sklad bi se stekla sredstva iz občinskega proračuna, nadalje sredstva gospodarskih organizacij in razni priložnostni prispevki iz raznih akcij (športni dan, dobroti, razpridev, sredstva od reklam in podobno).

Ko je malec ostal sam, je najprej začel razmišljati o maminem stricu: kakšen je, ali je podooben stricem v pristanišču; ali ima hlače spodvihane nad koleni in mokre noge in kakšno mornarško majico ima; ali je progasta ali vsa sinja? Če ima mokre noge, potem bo zagotovo pomagal tla, ki jih je bila mati zbrabala prejšnjo noč, in belo krilo vrat. Mar ni mati morda zato jokala?

Potem so se malčove misli prenesle v pristanišče: ali je prispela «Kraljica Margerita» s pomarančami? Pričakovali so jo že včeraj, pomaranče pa je imel Viko najrajši na svetu. In če poje stric Beppo Garibaldijev himno? In, ali bo stric Milan med obedom pripovedoval o kraljeviču Marku in njegovem čudežnem konju? Ob misli na obed v pristanišču, kjer se je Viko nahranil telesno in duševno, je očno zavzdihnil; dolgočasno je sedeti sam v sobi, ko je zunaj tako lepo vreme in ko bi vendar tako rad jedel!

Viko je pristopil k oknu, se povzpela na okrogli stolček in skušal pogledati, kaj se dogaja v pristanišču, toda poletni dan je bil na svojem višku, opoldansko sonce je obivalo s slepečim ognjem zrak, ki je bil prepoln znoja in v blesteči meglini ni bilo močnega ničesar razločiti. Morda bo bolje videl, če bo stopil višje? In Viko je postavil na stolček majhno klopec. In ko se mu je z veliko težavo, vsemu sopečemu in pihajočemu, posrečilo povzpeti se čisto na vrh njegove zgradbe, se je izkazalo, da tudi od tam ni videti ničesar: pristanišče kot da je utonilo v nežni bleščavi julijskega dne in morje se je začelo naravnost od uličice naprej. Zato pa je tik nad malčovo glavo visela riba in ga celo zadrževala ob rame, kot bi ga rotljaj naj si je le privoščil kosček. In kot nalašč se je takšen kosček vese rožnat, popečen in nepremagljivo dišeč odražal skozi rob prtiča.

(Nadaljevanje sledi)

CECILIJ ZGODBA

URBAN: O VIKU

4

Za sedmimo so zaklali enooko kokoš in Viko je zadnjikrat jedel v sobi, spremenjeni zaradi pridnih rok sestra v prečudoviti vrt. Sorodnica, ki je prišla na pogreb in bila ženska z močnimi bedri ter krepko posajeno glavo na močnih ramenih, je že naslednjega dne porušila in opustošila vrt. Prtiče in zavese, odeje in blazine, celo malo preprogo nad vrhovo zibelko so na veliko malčovo žalost vložili v zaboj in soba je nenadoma postala podobna materini sobi. Surova sorodnica si je napravila zaboj na svoja močnoga ramena in s krepko roko zgrabila tenko, blede roko tetke Ne ter jo ne glede na napore proteste drgetajoče sive glave, odpeljala k sebi v gore, čisto tako kot lisca ubogega petelina v pravilici.

Tistega žalostnega dne se je začela Vikova osamljenost in istočasno njegovo znanstvo z mestom in življenjem.

Pristanišče

Zjutraj je Viko, potem ko je zdrsnil s široke postelje, stekel k oknu, odkoder je bilo videti pristanišče z gozdom jamborov nad njim. Na hitro je popil svojo skodelico kave in s kosčkom kruha v roki, ne da bi poslušal slabotna materina nasprotovanja, poletel tja, k sinjemu nemirnemu morju.